

ХУЛОСАИ

Факултаи фалсафаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

Диссертасияи Назирова Марҳамат Назаровна дар мавзуи “Маориф дар низоми арзишҳо ва стратегияи ҳаёти чавонон (дар мисоли Тоҷикистон)” барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои сотсиологӣ ба шиносномаи ихтисосҳои Комиссияи олии аттестаціонии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯйи ихтисоси 22.00.04 – Соҳтори иҷтимоӣ, ниҳодҳо ва равандҳои иҷтимоӣ мутобиқат менамояд.

Мубрамияти мавзуи тадқиқот дар он зоҳир мегардад, ки дар ҷаҳони муносир рушди пайвастаи ҷомеа бидуни азхуд намудани арзишҳои гуногуни моддию маънавӣ, аз ҷумла, доништу таҷриба, таълиму тарбия, фарҳанги миллӣ ва анъанаҳои мероси ниёғон гайриимкон мебошад. Аз ин рӯ, кишварҳои пешӯдам бевосита ба рушди маориф ва сатҳу сифати таҳсилоти аҳолӣ таваҷҷӯҳи маҳсус зоҳир намуда, бо ин васила рушди дигар соҳаҳои ҳаёти ҷомеаро таъмин менамояд.

Дар шароити кунунӣ маориф ҳамчун як ниҳоди иҷтимоӣ дар раванди фаъолияти соҳаҳои гуногуни ҷомеа ва рушди иҷтимоию иқтисодии кишварҳо нақши ниҳоят муҳим мебозад. Низоми маориф дар ҳар давру замон ва марҳилаҳои гуногуни таъриҳӣ раванди иҷтимоишавии ҳар шаҳс ва маълумотнокии аҳолиро таъмин намуда, онҳоро барои фаъолияти мустақилона ва ҷамъияти тайёр менамояд. Маориф яке аз соҳаҳои муҳимми ҳаёти иҷтимоӣ мебошад, ки аз фаъолияти он ҳолатҳои зеҳнӣ, маънавӣ ва фарҳангии ҷомеа вобаста аст.

Ба ҳамагон маълум аст, дар ҳар давру замон, баҳусус дар ҷаҳони муносир соҳаи маориф пешрафти иҷтимоию иқтисодии ҷомеаро муайян мекунад. Айни замон маориф на танҳо омили муайянкундандаи рушди

самараноки иқтисодӣ, балки омили муҳимтарини таҳкими сиёсати давлатӣ дар соҳаҳои гуногуни иҷтимоии кишварҳо ба ҳисоб рафта, нақши он пайваста бо рушди сармояи инсонӣ меафзояд. Аз ин рӯ, вазифаи асосии соҳаи маорифи кишвар ташаккули шахсияти озод, яъне шахси аз ҷиҳати маънавӣ, ақлонӣ ва ҷисмонӣ рушдёфта буда, рушди сармояи инсонӣ аз он вобаста мебошад.

Муҳиммияти мавзӯи кори илмӣ–тадқикотӣ дар он аст, ки рушди соҳаи маориф ва арзишҳои он дар самти маърифатнок гардидани ҷомеа, баҳусус насли ҷавон масъалаи актуалий буда, дар раванди ҷаҳонишавӣ, ки имрӯз ба соҳаҳои гуногуни зиндагӣ таъсир мерасонад, соҳаи маориф яке аз пахлӯҳои муҳимми он ба ҳисоб меравад. Маориф маҳз тавассути вазифаҳо ва принсипҳои худ дар ташаккули ниҳодҳои иҷтимоии ҷомеа ва ташаккули мутақобилаи ҳар шаҳс нақши муҳим дорад. Он ягона муассисаи иҷтимоӣ мебошад, ки муносибатҳои ҷомеаро таъмин намуда, омили асосии фаъолияти кишрҳои гуногуни ҷомеа маҳсуб меёбад ва маҳз ба воситаи маориф дар байни табакаҳои ҷомеа табодули донишу иттилоот амалий мегардад.

Теъдод ва мазмуни интишороти натиҷаҳои илмии муаллиф ба муҳтавои диссертатсия ва автореферати он мутобиқат менамояд.

Интишороти илмии муаллиф, ки дар мачаллаҳои илмии тақризшавандай Комиссияи олии аттестационии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр шудаанд:

- [1-М] Назирова М.Н. Маориф ҳамчун арзиш: мағҳум, вазифаҳо ва принсипҳои асосии он// [Матн] / Мақола дар Паёми Маркази тадқикоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон “Тоҷикистон ва ҷаҳони имрӯз”, [Матн] / №1 (69) 2020, с. 198–205.
- [2-М] Назирова М.Н. Вазифаҳои асосӣ ва афзалиятҳои соҳаи маориф дар рушди сармояи инсонӣ. // Мақола дар Паёми Маркази тадқикоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон “Тоҷикистон ва ҷаҳони имрӯз”, [Матн] / №2 (70) 2020, с.198–206.
- [3-М] Назирова М.Н. Низоми кредитии таҳсилот дар муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбии кишвар // Мақола дар Паёми

Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон “Тоҷикистон ва ҷаҳо-ни имрӯз”, [Матн] / №3 (71) 2020, с. 257–267.

- [4-М] Назирова М.Н. Қабули донишҷӯён ба муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбии ҷумҳурӣ тавассути Маркази миллии тестӣ (*натиҷаи тадқиқоти сотсиологӣ*)// Мақола дар Паёми Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон “Тоҷикистон ва ҷаҳони имрӯз”, [Матн] / №4 (72) 2020, с. 325–332.
- [5-М] Назирова М.Н. Ҷавонон ва муҳити таҳсилотии онҳо. // Мақола дар Ахбори институти фалсафа, сиёsatшиносӣ ва ҳукуқи ба номи А.Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, [Матн] / №1, с.2021, с. 26–31.
- [6-М] Назирова М.Н. Дорусозӣ яке аз самтҳои муҳимми саноатиқунонии кишвар// Мақола дар Паёми Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон “Тоҷикистон ва ҷаҳони имрӯз”, Душанбе–2019, [Матн] / №4 (67) 2019, с. 49–61.

Муқаррароти асосӣ, хулосаҳо ва тавсияҳои амалии таҳқиқотро дар раванди таҳлилҳои илмию назариявӣ ва амалии бахши маориф ва стратегияи ҳаёти ҷавонон васеъ истифода намудан мумкин аст. Инчунин нуқтаҳои муҳимме, ки дар тадқиқоти мазкур нишон дода шудаанд, дар раванди таълим дар бахши илмҳои гуманитарии муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбии кишвар мавриди истифода карор гирифта метавонанд.

Саҳми шаҳсии муаллиф аз муайян намудани мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот, объект ва мавзӯи он, таҳлили сарчашмаҳо, таҳия, коркард ва таҳлили ҳаматарафai кори таҳқиқотӣ иборат мебошад. Муаллиф тайи фаъолияти чандсолаи илмии худ асосҳои назариявию методологӣ ва хулоsavу натиҷагираҳои кори таҳқиқотии мазкурро мустақилона ичро намудааст. Дар диссертасияи мазкур натиҷаи тадқиқотҳои сотсиологӣ, ки дар байни донишҷӯён, магистрантон, докторантҳо аз рӯи ихтисос (PhD) ва омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбӣ дар шаҳри Душанбе ба таври пурсишнома (анкета) нишон дода шудааст.

Қарор қабул карда шуд:

1. Диссертацияи Назирова Марҳамат Назаровна дар мавзуи “Маориф дар низоми арзишҳо ва стратегияи ҳаётӣ ҷавонон (дар мисоли Тоҷикистон)” тадқиқоти илмии анҷомёфта буда, барои дарёғти дараҷаи илмии номзади илмҳои сотсиологӣ аз рӯи ихтисоси 22.00.04 – Соҳтори иҷтимоӣ, ниҳодҳо ва равандҳои иҷтимоӣ ба ҳимоя дар Шӯрои диссертационии 6D.KOA-005 пешниҳод карда шавад.

Хулоса дар маҷлиси васеи Шӯрои олимони факултети фалсафаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон қабул гардидааст.

Дар маҷлис 13 нафар иштирок намуданд. Натиҷаҳои овоздихӣ: «тарафдор» - 12 нафар., «муқобил» - нест, «бетараф» - 1 нафар.

Протоколи №8 аз 02-уми феврали соли 2022.

Раиси маҷлис

Маҳмадизода Н.Д

Котиби маҷлис

Гадоев Н.

Муқарриз

Давлатов Р.Л.

Муқарриз

Таҳминаи Т.

